Litt om egenandel for pasienter med betalingsvansker

Ukom

BETALINGSVANSKER - EN PASIENTSIKKERHETSRISIKO

Litt om egenandel for pasienter med betalingsvansker

Publisert 9. september 2022

ISBN 978-82-8465-025-8

Flere av de vi intervjuet trekker frem høye egenandeler som årsak til at enkelte pasienter ikke møter til oppsatt time. Enkelte opplever at helsehjelpen er for kostbar. Når pasienter ikke møter, får de i tillegg gebyr for ikke å ha møtt.
Pasienter er ulike og har ulike ressurser. Dette skal tas hensyn til i behandlingen slik at helse- og omsorgstjenesten gir den behandlingen pasienten trenger. For å nå frem med god helsehjelp til alle, kan helsetjenesten gjøre begrunnede forskjeller, men dette betinger kunnskap om den enkelte pasients behov.

Illustrasjon: Berit Sømme

Starten på året er ekstra utfordrende for pasienter med betalingsvansker. Pasientene har ennå ikke fått frikort, og behandlere i undersøkelsen vår var svært bekymret for pasienter med diabetes som da oftere ikke møter til time, ikke henter ut medisiner, tar lavere doser insulin eller ikke har råd til det kostholdet som sykdommen krever. Dette fører til at pasienter får dårligere helsehjelp og noen av pasientene får økende symptomer, med økt risiko for sykehusinnleggelser. Enkelte vi intervjuet forteller at dersom de kjenner til pasientens betalingsvansker, kan de utsette betalingsfrist. Noen unnlater å kreve egenandel i det hele tatt, og bruker det som kalles takst null,

for å sikre at pasienten i det hele tatt kommer til time eller har penger til livsviktig medisin. For disse månedene, før egenandelstaket var nådd, ga de heller ikke gebyr for manglende oppmøte.

Mange av de intervjuede er ikke så opptatt av skillet mellom egenandel og "ikke møtt"- gebyr i pasientbetalingen. De var gjerne heller ikke klar over at "ikke møtt"- gebyret ikke inngår i frikortordningen. Flere fortalte også at pasienter var overrasket når de etter nyttår må begynne på ny opptjening til frikortgrensen.

Flere behandlere ønsker en løsning på problemet med at kronikere må opparbeide rett til frikort ved inngangen i hvert nye år, andre foreslo ordninger som ligner "kommunalt frikort" som en aktuell løsning. Da er det slik at de med lav inntekt for visse ytelser slipper å betale egenandeler (40).

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924